

EVANGÉLIKUS

*Boldog-virágos a szíved,
Ha keresztet híven viszed.*

TAVASZI ÉRTESÍTŐ

Kassa, 1942. március hó 6.

*Des Christen Herz auf Rosen geht,
Venns mitten unterm Kreuze steht.*

**A KASSAI EVANGÉLIKUS I. EGYHÁZKÖZSÉG TAGJAI SZÁMÁRA
Informationsblatt für die Mitglieder der Evang. I. Kirchengemeinde in Kassa**

Keresztyén önismeret

Minden ember számára a lét-feltételhez tartozik az önismeret. A mindennapi kenyér sem kell jobban számára, mint ez. Az önismeret három tényezőből tevődik össze: a bűnismeret, a talentumismeret és helyzetismeret tényezőiből. Ha ezek közül bármelyik is hiányzik, torzó lesz az önismeret s katasztrófába fogja vezetni az embert.

Ha a bűn ismerete hiányzik egy embernek, akkor az önimádás bűnébe esik. Ez követelőzővé s ezért elégedetlenné teszi az étellel szemben, pökhendivé, erőszakossá és azért ellenszenvenné mások szemében. Ezenkívül elbizakodottságában olyan vállalkozásokba fog, melyeknek megvalósításához ereje nincsen s így rajta is beteljesedik az örök igazság: a gőg után mindig bukás következik.

Ha a tehetségismerete hiányzik egy embernek, az a másimádás bűnébe esik. Bűnismerete következtében minden rosszá lesz szemében, ami az övé s minden gyönyörűvé, ami a másé, csak azért, mert a másé. Örökös alacsonyabbrendűségi érzésben elégedetlen lesz sorsával, lakájlelkűsége elhanyagolható meny-

nyiséggé, sőt sokszor megvetetté teszi mások előtt s koldusként ülve marad a népek országútján, mert nem mer vállalkozni feladatokra, melyeket, ha egy kis önbizalma volna, — játszi könnyedséggel tudna megoldani.

Ha a helyzetismerete hiányzik egy embernek, álmódzóvá válik. Kancsalul a festett egekbe néz. Ha másik tényezőként a bűnismerete erősebb, akkor a tegnap ábrándvilágába menekül, és régi dicsőségről álmódzik. Ha a tehetségismerete erősebb, akkor a holnap ábrándvilágába menekül és naív álmokat sző elérhetetlen dicsőségről. A ma kötelessége azonban mindenképpen teljesítetlen marad.

Ezért van szüksége mindenkinek profétákra. A proféták Isten küldöttei s ezért épp ez a három vonás jellemzi őket. Kiméletlenül lerántják a leplet minden bűnről. Csodálatos simogató szeretettel tudnak életre kelteni minden pisálkozó lángot s bármennyire fölötte is állanak koruknak, teljesen benne élnek koruk feladataiban. Néha olyan élesen elválasztódik a proféták egyéniségében az ostorozó és vigasztaló vonás, hogy egymás mellett szinte bántó

ellentétként hat. Hitetlen tudósok ezért akarták például mindenáron elhíttetni azt, hogy a bibliai próféták könyvében két különböző prófétától származnak az ostorozó és vigasztaló mondatok.

Ilyen volt Széchenyi is. Róla írja Reményik Sándor: „A legborzalmasabb magyar-ostorozó, aki szeges korbáccsal verte nemzetét, arcába köpte bűneit és gyalázatosságait, — amíg a nemzet állott, — a bukás, a tragédia után nem talált több ítéletes szót

nemzetére. Ellenben a döblingi sötétből felvillant a „Blick“ és igazolt egy nemzetet, bármit tett is az.”

Ilyen prófétai megbízással áll előttünk a böjt. Irgalmatlanul gyűlöli s leleplezi a bűnt, kijózaníthatatlanul szereti s menti a bűnöst és minden kibujó elzárásával kényszerít a ma nehéz kötelességeire.

Túróczy Zoltán,

a Tiszai Evang. Egyházkerület püspöke.

Egyházközségünk és iskolánk

Egyházközségünk presbiteriuma 1909 május 2-án az 1908 évi 46. törvénycikk hatása alatt, mely ingyenessé tette az elemi iskolai oktatást, „ámbar mintha szívünk egy részét szakítanak ki”, kényszerítve volt elemi iskolánk megszüntetése mellett foglalni állást. Igazán a szívünkéből szakították ki, hiszen amellett, hogy városunk legnevesebb iskolája volt, egyházi szempontból is tökéletesen teljesítette hivatását, az evangélikus gyermekereg összegyűjtését: az utolsó években a tanulók létszáma meghaladta a 220-at s ezek között legalább 150 volt evangélikus.

És eltelve háborúknak és békétlen békéknek 30 esztendeje, egyházközségünk 1940 május 5-én tartott közgyűlésén egyhangú határozattal elvileg kimonodta az elemi iskola újra való megnyitásának szükségességét. — Szeptember 2-án két osztállyal megnyílik iskolánk, hogy egy év múlva már két tanerővel négy osztályban folytassa munkáját. Ez év február 2-án választotta meg rendkívüli közgyűlésünk véglegesen a második tanerőt,

egyúttal megoldva egy régóta vajdó kérdést, kántortanítót állítva egyházközségünk szolgálatába. Így most iskolánkban két oly munkaerőre vannak bízva gyermekeink, kiknek egyénisége, evangélikus lelkülete és szak-képzettsége a legszebb reményekre jogosít.

Testvérem, ki olvasod e száraz tényeket, átérzed-e nagy jelentőségüket? Újból van iskolánk! S tudod, mit jelent ez egyházközségünk szempontjából? A biztosított jövőt! Van iskolánk, mely lélek a mi lelkünkéből, melyre nyugodtan rábízhatjuk az életnek oly göröngyös útjain első bizonytalan lépéseiket tevő kis gyermekeink vezetését, irányítását. Van iskolánk, hol az abc és az egyszerű alapfogalmak mellett a fogékony gyermeki lélek magába szívhatja mindannak az érzésnek és tudásnak alapjait, melyeken majd egykoron az életnek minden megpróbáltatásán és megkísértésén diadalmaskodó igazi protestáns öntudat fog ki-fejlődni. Van iskolánk, hol gyermekeink első dalai között tanulják meg egy szívvel és lélek-

kel, hogy „Erős vár a mi Istenünk!”

Testvérem, ha átérzed e tények jelentőségét, megérted-e a felelősséget, melyet egyházközségünk ezzel magára vállalt? Felelősséget hazánkkal, az egyetemes egyházzal, városunkkal és eisősorban önmagunkkal szemben! Iskolát új életre kelteni csak akkor szabad, ha annak korszerű és eredményes működését biztosítani tudjuk. Az államnak nagy anyagi támogatása sok nehézségen átsegít minket, de felszerelésünk kiegészítésre, tökéletesítésre szorul, lelkesedéstől fűtött tanerőinknek segítségére kell, hogy siessünk munkatervük, elgondolásaik megvalósítására, mert csak így érhetjük el, hogy iskolánk olyan tényező legyen e városban, mint volt hajdanában. Testvérem, érzed ezt?

Nehéz időket élünk, az egész világ fegyverben áll, vívja a lét vagy nemlét nagy harcát és e harcban úgy, mint már annyiszor, ott áll a fiatal népek között hű fegyverbarátságban a magyar. Nem tudjuk, mit hoz a holnap, de bízunk Istenben és hiszünk egy szebb magyar jövőben. E hitünk tanúságtételül erre a jövőre, a mindnyájunktól hön áhított diadalmas békére előre készülünk kell. Ekkor is első feladatunk lesz iskolánk továbbfejlesztése. Jó öreg iskolaépületünk még megteszi a maga kötelességét, de a mai nevelési és tanulmányi szellem mielőbb szükségessé teszi egy oly terem létesítését, mely elegendő nagy lesz egész ifjúságunk összegyűjtésére, így a közösségi szellem ápolására és az „ép testben ép lélek” eszméjének megfelelően a

kellő testnevelésre is. De egy ily terem építése, melyet csak iskolánk szolgálatában és ezzel kapcsolatban tudunk elképzelni, életbevágóan fontos érdeke egyházközségünknek is. Belmissziói egyesületeink mind otthon után áhítottnak, mind népesebbé váló vallásos estjeink, összejöveteleink a mainál megfelelőbb, nagyobb keretet igényelnek. Egész gyülekezeti életünk megerősödését, elmélyülését, egy testvéries igazi evangélikus közösség kialakulását várhatjuk az iskolánk mellett emelendő „Lutherterem” megépítésétől.

Testvérem, midőn először szó-lottam Hozzád e kis füzetnek hasábjain, nem tudtam még pontosabb munkaprogrammot magunk elé tűzni. Csak abban bíztam, hogyha erőnk csekély is, de hitünk erős és nagy lesz a kitartásunk! A munkaprogrammot ma sem tűzzük ki, önként tárja azt elénk az élet, egyházközségünk élete. Testvérem, hallod-e hívó szavát? Ha hallod, megérted e szót, úgy jer velünk, mi várunk Rád, bízunk hitedben, számítunk segítségedre.

Dr. Engel Rudolf,
egyházfelügyelő.

Népmozgalmi adatok az 1941-ik évben:

A keresztség szentségében részesült 30 gyermek. 15 fiú és 15 leány. Konfirmáltak 25-en. 12 fiú és 13 leány. Házasságot kötött 19 pár. Ehalálozott 34 egyháztag. 19 férfi és 15 nő. Az Úr szentvacsorájával élt 1114 egyháztag. 397 férfi és 717 nő. Hozzánk betértek tizen. Tőlünk kitértek kilencen.

„Aki velem nem gyűjt, tékozol”

(Mt. 12, 30.)

Tékozlást még a leggazdagabb sem folytathat kár nélkül. A tékozló fiú sorsa mutatja, hogy könnyelműségével végeredményben saját boldogságát és lelki békességét vesztegette el. De annál kevésbé teheti meg az, akinek csak kimérten jut mindenből. A jelen idő kiváltképpen tanít meg arra, hogy közös erővel kell mindent gyűjteni. A legkisebbet és a legkevesebbet is meg kell becsülni. Aki még ma is gondtalanul és felelőtlenül akar élni, annak az maga látja kárát.

A fenti ige magyarázat. A vers első felének magyarázata: „Aki velem nincs, ellenem van.” — Jézust azzal vádolják, hogy az ördög segítségével gyógyít. Ezért minden tettét elítélik és ócsárolják. Jézus kemény szóval utasítja vissza a vádat és megdorgálja a farizeusokat. Nyíltan megmondja, hogy okvetlenkedésükkel megakasztják a munkát. S rámutat arra, hogy a mívelt jóakarattól mögött a széthúzásnak bűne rejtezik. A farizeusok bűne nem merül ki abban, hogy pusztán ellene lojálnak állást. A felelőtlen tékozlás is következménye ennek. Amikor még olyan kevesen jutottak el a hithez és olyan kevesen gyógyultak meg, akkor magatartásuk csak megbontotta az erőket és kárt okozott.

Kedves Testvérem! Az Úr tőled sem kíván egyebet ezekben a nehéz időkben, mint hogy igenlő készséggel gyűjts Vele együtt. A tékozlás bűne megbocsáthatatlan. Tudd meg, hogy a te jelenlétedre, a te szívedre, a te imádra, a te segítségedre

szükség van! Luther magyarázata szerint a Szentlélek munkája az egyházban mindig ez. Hívja és gyűjti az egész keresztyénséget. Téged is.

Tékozolsz, ha távolmaradsz az istentiszteletektől. Az Úr minden istentiszteleten téged hív. Minden igehirdetés térted tusakodik. A templom közössége a hívők közössége Krisztussal. Ha nem vagy Vele, Ellene vagy!

Tékozolsz, ha elhanyagolod az imádságot. Egyházad fejlődéséért, munkájáért és jövőjéért te is felelős vagy. Isten azt kívánja, hogy személyesen fordulj Hozzá és könyörögj Szentlelkéért.

Tudod, miért küzd egyházad. Ne vedd félvállról ezt a munkát. A te imádságod is fontos,

hogy óvodánk eredményesen ápolja az ártatlan lelkeket, a legkisebbeket;

hogy a vasárnapi iskola megtermékenyítse a zsenge ifjú lelkeket s örömmel fogadják el Megváltójukat;

hogy elemi iskolánk hűségesen lássa el feladatát és áldással neveljen egyház- és hazaszere-tetre;

hogy kenyériskolánk szociális segítése lelki erősödést is eredményezzen a szükségét szenvedő kicsinyeknél;

hogy a hitoktatás az elemi és középiskolákban az ifjúságnak bizonyosságot tévő élménye legyen;

hogy a konfirmációi oktatás szilárd öntudattá érjék az ifjak vallástételében;

hogy a leány- és fiúcserkész-csapat munkája eredményes legyen;

hogy a keresztyén leányegyesület az Evangélium tanácsát adja a serdült leányifjúságnak;

hogy a diákszövetség napfényre hozza a középiskolás ifjúság lelki kincseit és ezeket Istennek akarata szerint nemesítse;

hogy leánytestvéreink szeretetintézménye továbbra is gyámolíthassa az árvákat és hajléktalanokat;

hogy a keresztyén ifjúsági egyesület munkája visszhangot találjon az iskolánküüli levante és az iparos-tanonc ifjúságnál;

hogy a diakonissza nőegylet szeretet-munkáját háborítatlanul folytathassa és Krisztus kegyelmét megtapasztalja;

hogy a Luther-kör a nagy re-

formátor életének tanulmányozása folytán a reformáció erőssége legyen;

hogy a szépsi szörvány-munkát és hitoktatást Isten áldása kíséresse;

hogy az egyháztanács és bizottságai az Úr akarata szerint hozzák határozataikat;

hogy a körzeti gyülekezeti estek városrészenként alakítsák ki az evangélikus összetartást és közelebb hozzanak egymáshoz sokakat.

Tékozolsz, ha mindebben nincsen részed, ha építőkövedet nem teszed hozzá a többihez.

Ne feledd, Testvérem: „Aki velem nem gyűjt, tékozol.”

Mohr Gedeon.

Az Evangélikus Diakonissza Nőegylet munkája

A súlyos háborús, hideg tél dacára hamar múltott el őszi beszámolómm utáni pár hónap. Isten segítségével megírhatom újabb eredményeinkről szóló tavaszi beszámolómat. Köszönetet mondok a Nőegylet minden munkás tagjának, önzetlen, kitartó munkájáért. Összetartásukkal és szorgalmukkal, de sokban nagylelkű támogatóink segítségével vittük téli munkaprogrammunkat, első sorban pedig karácsonyi vásárunkat, szép sikerre.

Karácsonyi vásárunk szép eredményéből módunkban volt sok fázó, ruhátlan szegényünkön segíteni. Sajnos, a gyökeres megoldáshoz és a szegénység megszüntetéséhez gyöngék vagyunk, de ezért állandóan tovább kell dolgoznunk, hogy a jelentkező nincstelenek helyzetét legalább némiképpen enyhíthessük.

Arra kérem kedves nőegyleti Tagtársaimat, munkájukban ne

lankadjanak, kíséressék továbbra is figyelemmel, érdeklődésükkel és szeretettel a Nőegylet célkitűzéseit.

Karácsonyi vásárunkkal kapcsolatban nem áll módomban, hogy minden egyes nagylelkű adományozónknak névszerint is köszönetet mondhassak. Ki kell mégis emelnem Oelschláger István, vitéz Öry Ferenc, Fiedler Pál, dr. Förster Lajos és özv. Markó Zoltánné egyháztagjaink szeretetteljes juttatásait és nagyobb fűtőanyag adományait, amikkel sok szegényünknek tették lehetővé a zord tél keserveinek elviselését. Meg kell emlékeznem Margit diakonissza testvérünk szeretetteljes, fáradságot nem ismerő körültekintő munkájáról, aki úgy vásárunk rendezésénél, valamint a befolyt természetbeni és más adományok elosztásánál és szegényeinkhez juttatásánál nagy segítségünkre volt. Körünkben, saj-

nos, a közeli napokban távozik, ez úton is szeretettel vesszünk tőle búcsút és további testvéri munkájához Isten gazdag áldását kérjük.

Legközelebbi rendezésünk március 8-án d. u. 6 órakor a TESz. házban megtartandó vallásos est, melyen Dr. Keken András deákteri lelkész „Isten háborúja” címen ad elő. Áprilisban, húsvét hétfőjén egy jótékony célú teaest lesz, melyet a Társadalmi Egyesületek Székházában tartunk meg.

Minden hétfőn délután 4—5 óra között tartjuk meg rendszeres heti értekezleteinket. Kérem a Nőegylet kedves tagjait, hogy ezeken minél nagyobb számban vegyenek részt, adják elő célkitűzéseink keretébe tartozó elgondolásaikat, terveiket, észrevételeiket, de indokolt kritikáikat is, hogy így is előmozdítsuk közös munkánk sikerét.

Erős vár a mi Istenünk!

Dr. Farkas Józsefné
elnök.

„... mert aki legkisebb mindnyájan ti közöttetek, az lesz nagy”

Lk. 9, 48.

Az ifjúságnak legjellemzőbb vonása, hogy kivétel nélkül a jövőbe irányítja figyelmét. Ez nemcsak jellemvonása, hanem életforrása is. Amikor elégtelenségének tudatára ébred, vagy mások hívják fel figyelmét rá, akkor abból merít vigasztalást, hogy a jövőbe helyezkedik gondolatban: ez a jövő minden problémájának megoldását fogja elhozni. Vessük az ifjúságnak eme tulajdonságát az Ige mérlegére és rögtön rájövünk, hogy ifjúságunk azért tekint annyit a jövőbe, mert menekül a „legkisebb”-létel terhétől: nagy akar lenni, anélkül, hogy először kicsi, sőt a legkisebb lett volna. Pedig a jövő nagysága, teljessége a jelen kicsiségéből nő ki. A sudár fenő nem máról holnapra lett naggyá, hanem először, sőt hosszú években keresztül kis fácska volt és nőtt lassan óriássá. A beteges, erőtlén plántából sohasem lesz fejlett növény, hanem mindjobban elsovad, összezsugorodik és

elhal. Az a tanuló, aki már az év elején számlálja a tanítási napokat és sóvárogva várja a nyári szünetet, munkáját kevés lelkesedéssel és eredménytelenül fogja végezni. Ebből következik, — és erre nagyon ritkán gondol az ifjú, — hogy az általa annyira várt nyár még több munkát és gondot, sőt szegényt hoz magával. Aki iskoláit az alázatos munka hűségese elvégzése nélkül, szakadatlan jövő-ábrándozások közepette végzi el, az silány tagja lesz az új Magyarországnak.

Ugyanezt mondhatjuk el azokról, akik a hittanórákat könnyelműen elmulasztják, minden kis okot elegendőnek tartanak jó kifogásra és igazolásra. Azokról, akik méltóságukon alulinak tekintik, hogy a hittanórákra lelkiismeretesen elkészüljenek és minden figyelmüket Isten ügyének szenteljék. De még fokozottabban vonatkozik ez azokra, kik az istentiszteletek alázatos látogatását kényelmi és különféle vásár-

napi programok zavartalanságáért fölényes mosollyal intézik el, hivatkozva arra, hogy hisz' mi evangélikusok akárhol is imádkhatjuk Istenünket. Ez a felfogás vezetett ma oda, hogy teljesen felbomlott az evangélikus közösségi tudat. Ez leginkább a diákszövetségi összejöveteleken jut kifejezésre, hol a legértékesebb, legtanulságosabb és legérdekesebb alkalmakat is immel-ámmal keresik fel. A legszomorúbb azonban, hogy a szülők is támogatják az ifjúságot mulasztásaiknak száz ezer elfogadható okkal való igazolásával. Több ízben tapasztaltam, hogy másvallásúak több érdeklődést tanúsítottak egyes alkalmakkor ügyeinkkel szemben, mint a mi saját ifjúságunk. Pedig meggyőződésem, hogy a

mi evangélikus ifjúságunk is nagyra szeretne lenni drága evangélikus egyházával, hogy onthassa a lelki, szellemi, sőt gazdasági életet megújító erőket bele a magyar életbe, mint azt őseink tették.

Minden hibának meglátása elvezethet minket a gyógyuláshoz. Az Ige meg is adja az orvosságot: mindenkinél kisebbek akarjunk lenni. Ezt másképpen úgy lehetne kifejezni: minden feladatunkat, minden kötelességünket nagyobbra tartunk önmagunknál odaszentelve megvalósítására minden erőnket. Munkában magától gyarapodnak az erők, — erősödnek az izmok, tágul a látókör, mélyül és jön magától a jövő nagysága. **Tessényi Kornél,**
vallástanító-lelkész.

A Luther Szövetség kulturális szakosztályának munkája

A tavaszi évadra új, a mai háborús állapotoknak megfelelő munkatervet dolgozott ki a Luther-Szövetség kulturális szakosztálya, amelynek főcélja a kassai evangélikusok öntudatának kifejlesztése, világszemléletüknek korszerűvé tétele.

Ismételt megbeszélések alapján ugyanis a szakosztály vezetősége arra a megállapításra jutott, hogy a városban élő evangélikusok nagyrésze vallásában nem találja meg azt a támogató erőt, amelyet — főleg a mai válságos időkben — éppen a keresztyénségnek nyújtania kell mindazok számára, kik Krisztus követőinek vallják magukat. Öntudatosítani kell tehát a kassai evangélikusokat, öntudatosítani a szó nemes értelmében, vagyis úgy, hogy életük,

műveltségük át legyen itatva Krisztus tanításával és minden cselekedetüket szinte öntudatlanul a keresztyén gondolat irányítsa.

Ha szellemi táplálékunk evangélikus korszemléletből meríti éltető erőit; ha minden kultúrvonatkozásban állandóan az Évangélium fogja megszabni az eszmékhez, személyekhez és dolgokhoz való viszonyunkat, akkor öntudatos keresztyénekké válunk anélkül, hogy ez a protestáns öntudat bárkire nézve károsan ható vagy bántó lenne.

Dr. Schulek Tibor ev. lelkész két előadásában: 1. Keresztyénség és a háború, 2. Evolúció és keresztyénség már az előbb vázolt elgondolás gyakorlati megvalósítását célozta és ugyanebből

a gondolatból fakadt dr. Ruttkay Györgynek: Evolúció a képzőművészetekben című előadása is.

Áprilisban a kulturális szakosztály a nagy magyar költő: Reményik Sándor emlékének emlékesttel kíván áldozni, amelyre Kassa egész társadalmát szívesen látja, mert Reményik Sándor nemcsak evangélikus, hanem egyetemes magyar irodalmi érték is.

Hisszük, hogy a szakosztály ugartörő munkája eredményes, bő aratást hozó, keresztyén és magyar munka lesz.

Dr. Ruttkay György,
a szakosztály elnöke.

Sok ember van Kassán,

ezer számra is, akinek még egy detektoros rádióra sem telik és finom zenét még a szomszédnál, ismerősnél sem igen hallhat, — még több van olyan, aki hét-számra nem fürödhetik meg, aki egész télen át didereg, mert az idők gonoszak, mint a Biblia mondja, — de egyetlen sincs olyan, aki, hacsak őszintén akarja, ne hallhatná az orgona szárnyaló hangjait, aki ne fürödhetné meg a Szentírásból fakadó élővizek hullámaiban s aki ne melengethetné didergő lelkét a Szentlélek tüze mellett . . .

Szemedet remekművű templomunk ívei emelik az Ég felé, a hittestvérek barátságos, biztató tekintete üdíti, erősíti kitaratásodat, míg minden jobbra fordul; — igen, itt e falak között magad is érzed, hogy más, jobb ember vagy, mint odakint a lármás, poros, fárasztó élettolongásban, — miért nem jössz ide gyakrabban, Testvér? . . .

Luther a nép fia volt,

s a többi reformátor is többnyire; a megreformált egyházak valamennyien a néptömegek ősi, istenkereső lelki ösztönének adtak kifejezést az Evangélium nekik juttatott útmutatása szerint.

Ha egyházaink a néppel való élő közösségüket a jövőben meg akarják tartani, akkor a szó legszorosabb értelemben **nép egyházakká** kell alakulniok! Úgy bibliai, mint modern, társadalmi értelemben ez adja meg igazi létjogosultságukat.

Bármennyire örvendetes is, hogy helyi egyházunkban jobb módú, iskolázott híveink mind nagyobb számban kapcsolódnak egyházközösségünk egyre jobban kifejlődő, biztatóan gazdagodó munkaágazataiba tevőleges formában is, — egyházi életünk sem vidéki, sem országos viszonylataiban nem maradhat meg műveltebb, kedvezőbb életsorsú, tekintélyesebb hittestvéreink körének **belügye**, melyet a kívülálló szegényebbek csak jótékonykodási oldaláról értékelnek többé-kevésbé, vagy amelyet a közelebb lépni nem merők bizonyos lelki kevesebbrendűségi érzéssel, rosszabb esetben közönyel, vagy éppen gyűlölettel szemlélnek.

Szüntelen imádkozva töprengjünk afelett, hogyan terelhetnénk evangélikus egyházunk kassai Istenházána hatalmas csarnokába hitvallásunk itt is ezer számra szerte tévelygő, lelki gyógyításra váró juhait.

S vajjon ki az, aki sohasem tévelyeg a akinek a lelke sohasem vérzik, sohasem volt vagy sohasem lehetne újra beteg? . . .

Kozlay Kálmán,
lelkész, középisk. tanár.

Körzeti gyülekezeti estek

A múlt év októberében végbe-ment körzeti estek a következő tanulságokat hozták:

a) szükség van ezekre az es-tekre, mert így többen részesül-nek az igehirdetés áldásaiban és mert ezzel erősödik körzetenként a közösségi tudat;

b) elegendő kisebb számú kör-zet.

Ez év márciusában tehát ismét megtartjuk körzeti gyülekezeti estjeinket a következő sorrend-ben:

1. Északkeleti körzet: Ligettől északra, Malomároktól nyugatra. Vezetője Margócsy Aladár tb. esperes. Március 10-én, kedden este 7—8 órakor. A Levente-otthonban, Gizella-part.

2. Északnyugati körzet: Ferenc Jó sef. örüt — Kálvária-utcától északra, Malomároktól nyugatra. Vezetője Monár Endre presbi-ter. Március 12-én, csütörtökön este 7—8 órakor. Tompa Mihály-utcai elemi iskola.

3. Nyugati körzet: Kálvária-utcától délre, Rákóczi-úttól nyu-gradra, Tűzér-utcától északra. Ve-zetői Stoffán Oszkár és Borcsicz-ky Miklós, polg. isk. igazgató. Március 14-én, szombaton este 7—8 órakor. Az áll. polg. leány-iskolában, Behlen Gábor-körút.

4. Belvárosi körzet: Határai: A Fő-utca hossza és Rákóczi-, Mátyás király-körút között. Ve-zetői Mikler Andor tb. gondnok és Dr. Sziklay László tanár. Már-cius 15-én este 7—8 órakor. Az evangélikus iskolaépületben.

5. Délnyugati körzet: Szent István-körúttól délre, Honvédek-útjától nyugatra. Vezetői Dr.

Mikler Lajos és vitéz Öry Fe-renc presbiterek. Március 17-én, kedden este 7—8 órakor. A Kini-zsi-utcai elemi iskolában.

6. Délkeleti körzet: Horthy Miklós-tértől délre, Honvédek-útjától keletre. Vezetője Cziel Rezső áll. tanító. Március 19-én este 7—8 órakor. Jaross Andor-utcai elemi iskolában.

Szeretettel hívom fel az egyház-hívek figyelmét ezekre az alkal-makra. Testvéri találkozásnak és gyülekezeti építómunkának a he-lyei ezek.

Mohr Gedeon.

Áldott a munka Isten országában

A kassai magyar evangélikus Leányegyesület tagjai megértették a mai történelmi idők szavát és az utóbbi rövid hónapok alatt charitatív és szociális téren kivették részüket a komoly munkából, szép eredménnyel.

Ezt az eredményt is csak annak köszönhetik, hogy Krisztus zászlaja alá álltak és jelszavuk az lett: „Jót tenni és jóvá lenni!” Mindegyik leányegyesületi tag tudatában van annak, hogy minden életmunka érdeme szerint való áldást kap Istentől. Szeretném, ha az alább következő soraim üzenetek lennének nemcsak a meglévő és körünket hűségesen látogató leányegyesületi tagoknak, hanem azon leányok számára is, akik még nem csatlakoztak hozzánk.

Jöjjetek mind és álljatok Krisztus zászlaja alá! Nézzétek: milyen örökifjú, dicsőséges fejedelem Krisztus! Ha Őt szeretitek, tiszták és boldogok maradtok; ha bíztok benne, hűségesek, erősek és győzedelmesek lesztek; ha mélységesen hisztek benne, hozzá hasonlók lesztek! — Kerestek ideált? — Ő a legmagasabb; kerestek példát? — Ő a legvonzóbb; kerestek igaz barátot, aki-ben sohasem csalódtok? — Ő a legnemesebb; kerestek pásztort? — Ő a legerősebb; kerestek mestert? — Ő az isteni mester! Ő a vezér, a harca: béke s a neve: diadal. Aki az Ő katonái sorába lép, annak zsoldot is fizet, mégpedig: békét, hitet, tisztaságot, **hűséget**, ami meg nem csal, **igazságot**, ami meg nem fakul, **örömet**, ami könnyeken átsugárzik, **dicsőséget**, ami töviskoronán gyúl ki.

A szülőket pedig arra kérem, hogy küldjék leányaikat Krisztus zászlaja alá, küldjék őket Leányegyesületünk körébe, ahol alkalom lesz Krisztust jobban megismeri. Bizzák őket Arra, aki hívja őket: hová tehetnék jobb kézbe legdrágább kincseiket? Szeresse Ő jobban őket, mint a szülők s áldja meg őket Ő, aki egyedül tudja megáldani őket. Mert eljön az idő, amikor sem szülők, sem vezetők nem tudunk többé leányainkhoz szólani, sem vezetni, sem vigasztalni, sem megőrizni őket. Vezesse, tanácsolja, védelmezze tehát Ő leányaikat, Ő, aki örökké él és tegnap és ma mindörökké ugyanaz marad.

Jöjjetek tehát Krisztus zászlaja alá, különösen most, amikor reánk köszöntött a böjti idő, mert ez a zászló nem más, mint a Krisztus golgotai keresztje.

Kassa, 1942. február 27.

Margócsy Aladárné,

a Leányegyesület e. i. elnöke.

Szörmeújdonásokban mindig vezet!

HLAVÁTS ALAJOS

SZÖRMESZALONJA ÉS SZÜCSÜZEME

KASSA, FŐ-UTCA 48. — Telefon 32-38.

Irha bundák nagy választékban! Szörmeújdonások! Perzsák, perzsalabák, különféle színű sealek, macska- és különböző prémbőrök, prémbélések óriási választékban! Külön mértékosztály! — Tekintse meg ^{de} raktáramat vételkötelezettség né ^{ki}

HITTESTVÉREK, NE FELEJT-SÉTEK EGYHÁZI ADÓTOKAT KIFIZETNI. Az egyházi adó fizethető az egyházfinál, vagy a Magyar Leszámítoló és Pénzváltó Bank kassai fiókjánál, Kassa, Fő-utca 53.

Erős vár a mi Istenünk

Multunk ismerete evangélikus öntudatunk egyik éltető forrása. Ha nem ismerjük egyházunk történetét, elszintelenedük evangélikus öntudatunk és mihamar elidegenedünk őseink hitétől. Pedig Kassa evangélikus polgárságának tudnia kell, hogy a kassai evangélikus egyház története elválaszthatatlan a magya haza sorától, egy ezzel; de különösképpen egy Kassa politikai, kulturális és gazdasági multjával. Ennek a dicsőséges multnak pedig mindenkor tápláló édesanyja a Krisztus evangélioma volt. Ezt akarom itt multunkból vett pár példával igazolni.

Kassa első reformátorai a végzetes mohácsi vész után az evangéliom újjáformáló erejével megújuló magyarság legkiválóbb képviselői voltak. Említsük meg ezek közül Batizi Andrást, a magyar énekköltőt és Dévai Bíró Mátyást, a magyar Luthert. Mindkettő úttörője volt a magyar nemzeti irodalomnak.

Batizi András evangélikus voltáról maga tesz bizonyosságot ép abban az egyházi éneken, amelyet Szentegyházbeli dicséret címen 1530-ban Kassán írt. Emlékeztét a mult évben az Országos Luther Társaság emléktáblával örökítette meg templomunkban.

Dévai Bíró Mátyás mint a kassai városi tanácstól meghívott lelkész 1531-ben a Dómban tartott prédikációiban teljesen Luther szellemében hirdette az evangéliomot. Ugyanitt, hogy példát mutasson, egyik lelkésztársától kétszín alatt vette fel az Úr szent vacsoráját. A polgárok tódulva

sereglettek prédikációira. Nagy sikerének híre eljutott I. Ferdinánd királyhoz is, aki jónak látta őt elfogatni. Bécsbe hurcoltatta, hol Fáber János püspök igyekezett tanainak visszavonására rábírní. De hasztalan. A püspök is belátta, nem közönséges emberrel van dolga, ezért ezzel a kijelentéssel bocsátotta el őt magától: „Megáldanálak, ha keresztényen volnál.” Mire Dévai a nála megszokott határozottsággal így felelt: „Nincs szükségem áldásodra. Van Isten, aki megáld engemet és egykor könyörül rajtam!”

A kassai német evangélikusok vezérférfia az ellenreformáció kezdetekor Bocatius János volt. Humanista műveltsége és költői művei révén az ország egyik legnépszerűbb embere. Nemcsak előkelő főuraink szeretik, de az uralkodó ház tagjai is. Maga Rudolf király nemesi rangra emeli, mire ezt „Ungaria gratulans” című költeményével köszöni meg. És mégis az ő főbírósa idejében kezdődik Magyarországon az ellenreformáció — és éppen Kassán. Az udvar parancsára 1603 őszén Barbiano Jakab, Belgiojoso gróf idegen zsoldos vezér, Felsőmagyarország főkapitánya a Dómot erőszakkal elfoglalta. Kassa, különösen ennek német polgársá-

Ifj. Rohringer Géza

női, férfi-divat
és rövidáru

Kassa, Fő-utca 71. sz.

ga, törhetetlen híve volt eladdig a Habsburg-háznak s viszont ez kiváltságokkal halmozta el a hű várost, bemutatott hitvallását jóváhagyta, a templomok használatában nem gátolta s mint Bocatius példája is bizonyítja, a kegyelt Kassa vezető emberei gráta perszónák voltak az udvarnál. Am, talán ép azért, mert bizott az udvar a polgárok alattvalói hűségében, az ellenreformációt Kassán kísérelte meg. Ez a kísérlet azonban balul ütött ki. Leírhatatlan elkeseredés lett úrrá emiatt a lelkeken. És amikor Bocskai István fegyvert fogott a vallás- és alkotmány szabadságért 1604-ben, a kassaiak kaput nyitottak hadai előtt. Csakhamar az egész Felvidék követte a kassaiak példáját. Az aulikus Bocatius leghívebb híve lesz Bocskainak, aki őt legbizalmasabb emberei sorába emeli. Magyar, német és szlovák így forr egybe s a legnagyobb testvéri szövetségben századokon át együtt marad, részt vesz összes szabadságharcainkban s a magyar haza alkotmányának és vallásszabadságának védelmezője e szent jelszó alatt: pro Deo et libertate. Kassa e harcokban példát mutatón elöljár. Ekkor szerezte a **kuruc** Kassa nevet. Ime, az evangéliom csodás ereje századokra megoldott oly kérdést, a nemzetj kérdést, amely ma, Trianon után, ismét megoldásra vár és legégetőbb kérdése hazánknak.

FÖRSTER GUSZTÁV

szén és kokszereskedés —
szállítás és beraktározás.

KASSA, Kazinczy-utca 2.

Telefon: 20-35.

Az evangéliomon alapuló hit-egységnek meg van tehát a maga nagy jelentősége Kassa történetében. Soha olyan kiegyensúlyozott lelkiisége nem volt Kassának, mint az evangélikus korszakban. Ez a közös lelkiiség a XVI. században és a XVII. század első felében a hazaszeretet, a puritán erkölcsök, az európai műveltség, az anyagi jólét otthonává tette a kassai polgár otthonát. Az ebben a korban szerepet vivő polgárok méltán helyet foglalhatnak azoknak a sorában, akik e város más korszakaiban más mentalitással sikerrel munkálkodtak hazájuk és városuk jobb jövőjén. A szomszédos félévek lakossága még ekkor szintén magyar. De hát nincs itt erre hely, hogy ezt a multat, amelyet elfelejtettünk vagy megtagadtunk, itt a maga mivoltában részletesen feltárium. Ennek a hitegségnek nagy jelentőségét senki annyira át nem érezte, mint Alvinczy Péter, a kassaiak evangélikus magyar papja, Bocskai István, Bethlen Gábor bizalmas embere, akit Pázmány Péterrel folytatott hitírásaiból ismer a történelem. Ez a mi nagy nagyunk egész életét ennek a hitegségnek megmentésére áldozta. Még végtelen életében is erre figyelmeztet, erre kér mindenkit, amikor lát-noki szavakkal ezeket mondja: „Óh, én eklézsiám, kit minden házam népénél inkább keserőek, féltvén féltvén szakadástól, noha

Dr. FÖRSTER LAJOS

a Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat, a Szénárusító Részvényársaság és belföldi kokszművek vezérképviselete

fa, szén és kokszt nagykereskedés

Kassa, Kazinczy-u. 2. Telefon: 31-62.

vagyon bizodalمام, az én Uramban, hogy hiában huszonzét esztendeig nem volt, nem léssen az én munkám haszontalan, ki egyebet semmit a Jézus Krisztusnak, az apostoloknak, prófétáknak és evangélistáknak igaz egyenes értelmű tudományánál nem tanítottam, melyhez képest úgy is mind magamviseletét s mind tanításomat, hogy az kik keményebbeknek és vadabbaknak láttattanak volna is lenni a hallgatóim közül, mind másutt, mind itt az én Uramnak megnyerjem. Noha az emberek közül ki így, ki amúgy értett felőlem és ki emennek, ki amannak nevezett, holott én senkitől való feltemben meg nem tagadtam, hogy én az egész pura augusztana confessiót, amelyet typis (nyomtatásban) kézről-kézre is adtunk, amelyet Carolo V. imperatori Augustae Vindelico-rum (V. Károly császárnak Augsburgban) és azután I. Ferdinandus királynak exhibeáltunk, tueáltam (védtem), vallottam és tanítottam. Annak okáért a Jézus Krisztusnak érdeméért kérem és intem bíró uramat és a nemes tanácsot és az egész nemes községet, vigyázzanak az istentiszteletnek igazán való kiszolgáltatására és akárkire lelkeket ne bízzák, mert ha az istentisztelet megmarad, az Istennek is áldása rajtok léssen. Mégis kényszerítem a lelkek üdvösségére, hogy vigyázzanak és vegyék elől a szép egyességet és távoztassák el a sok simultánst, hogy az élet után az én Uram előtt ezen kis sereggel óh, árvaságra és csaknem éh-farkasokra elhagyandó juhocskákkal dicsekedhessen és mutathassalak be mindnyájatokat: Ime, Uram, — ezt mondván — ezeket a te tiszta szent igédnek csorgó patakjával legeltettem és paran-

csolatod szerint tanítottam: add meg immár az örökkévaló országot, melyet minden benned bízónak megígértél s minekünk is.”

Amitől Alvinczy tartott, halála után csakugyan bekövetkezett. A hitegység felbomlott és Kassa a vizálykodásoknak boldogtalan tanyájává lett. Császári generálisok, akik előtt a mi életünk idegen és gyűlölt volt, lesznek a helyzet uraivá. Nekik van kiszolgáltatva kényre-kedvre a szerencsétlen lakosság. Különösen a Wesselényi-összeesküvés végzetes kimenetele után, amikor e zsoldos katonák kerékbetöréssel, elevenen való megnyúzással, káróba húzással térítenek. Kassa művelt polgárai is elmerülnek ez örvénylő szennyes habokban. Elképzelhetjük ezért, micsoda örömnapp életünkben, amikor Thököly Imre 1682-ben elüzi a császáriakat és tábori papja, az evangélikus Lippóczy Miklós ez év szeptember hó 17-én hálaadó magyar istentiszteletet tart a Dómban, amelyet az akkor még túlnyomó többségben evangélikus polgárság zsúfolásig tölt meg. Ezek az örömnappok azonban csakhamar véget érnek. Thököly szerencsecsillaga alá hanyatlik. A császári generálisok folytatják ott, ahol elhagyták. Sőt a vérszopó Caraffa mindannyiukat felülmulja. Eperjesen 1687-ben felállítja vérpadját és a spanyol inkvizíciónak nálunk eleddig nem igen ismert eszközeivel berendezett kínyzókamráját. A pusztuló evangélikus nemesek és polgárok színe-java itt vérzik el. Ezek között Kassa kuruc főbírája, Feja Dávid is. Caraffa a kínyzókamrában ezt az evangélikus kurucot szörnyű tortúrának veti alá, majd

polgártársai elrettentésül Kassa piacán előbb jobb karját, majd fejét véteti. Elveszik iskoláinkat, elfoglalják templomainkat, elűzik papjainkat és tanítóinkat. Az ev. papság többé nem tényező a város életében. A bécsi udvar letör minden szabadabb életmegnyilvánulást. Ez a bevezetett rend és fegyelem a halál jele. A lelki és testi nyomor teljes. Városainknak még nem is régiben virágzó ipara és kereskedelme elpusztul. De ilyen szomorú a helyzet az egész országban. Kétségbeesés vesz erőt most már mindenkin, osztály, vallásfelekezet és nemzetiségi különbség nélkül. De jön II. Rákóczi Ferenc. A szabadság kibontott zászlaja alatt együtt van az egész ország. A Felvidék evangélikus rendei mint egy ember határtalan lelkesedéssel követik a Nagyságos Fejedelem hívó szózatát. A kassai evangélikus polgárok is. És Rákóczi, aki ennek az evangélikus polgárságnak kuruc multját jól ismeri, meg is jutalmazza őket. Elrendeli, adják vissza nékik a Szent Mihály kápolnát, legalább is ezt az egyet elfoglalt templomaik közül. Ismét szép napokat érnek meg a kassai evangélikusok. Ám, a majthényi fegyverletétel után minden elveszett. A megtorlás kegyetlen, szívtelen. Csak a városfalakon kívül építhettünk, ott is csak fából templomot és iskolát. Így a reformátusok is. Az ehhez vezető városkaput befalazzák, hogy a hitükhöz ragaszkodó protestánsok kerülő úton juthassanak templomaikba, iskoláikba. (II. József, amikor jóval később itt jártakor erről értesül, felháborodással nyitatta ki ezt a kaput.) Evangélikus pap a városba be nem teheti a lábát, még a halálos

betegnek sem szolgáltatathatja ki az Úr szent vacsoráját. A megalázás keserű pohara ilymódon csordultig megtelt. A lét harcában, a megalázottság e keserves idejében sokan megtántorodnak, elhagyják ősi hitüket vagy legalább is a jezsuiták iskolájába adják gyermekeiket. Mi, akik szabadon követhetjük vallási meggyőződésünket, mindezen ne csodálkozunk. Ez a letargia természetes folyamánya volt a már akkor százados multa visszatekintő üldöztetéseknek. A csoda az, hogy fennmaradtunk és hogy egyáltalán még vagyunk.

Fennmaradásunknak titkát pedig az evangéliom népeket és egyeseket megmentő, megváltó erejében kell keresnünk és abban is találjuk meg. Ennek az evangéliomnak szelleme tett hitvéddé, mártírokká a századok folyása alatt százakat, ezreket a kassai gyülekezetben. A majthényi fegyverletétel után következő megpróbáltatásokat is átéltük. A megfogvatkozott, sok kísértésnek kitett hívek az erőt, a vígasztalást ismét csak az evangéliomban találták meg. Az evangéliom nevelt nekünk jó vitézet, akik örömmel vallják hitüket és áldozatosak a hazának.

És ha ezután is akadtak olyanok, akik elkábitva a világ szerelmétől, anyagias okokból, vagy

STOFFÁN LÁSZLÓ

textilnagykereskedő

Kassa, Fő-utca 9. sz.

Telefon: 34-46.

mert az evangéliom idegenné vált életükben, hűtlenek lettek apáik hitéhez, ez a gyülekezet nem feledkezett meg egyházának dicsőséges multjáról, az ősi oltárt visszahozta az ősi falak közé, ahol apáik éltek s ha kellett meghaltak szent és magasztos eszményeinkért: hitünkért és édes magyar hazánkért. Kossuth Lajos-utcai templomunkban az ősi oltár egybe hívja, összetartja ezután is az egymásért, szereteteikért, e város boldogulásáért küzdő férfiaiunkat s a családi élet szentségét ápoló nőinket, a jövő reménységeit: gyermekeinket.

Bizton él bennem a reménység, hogy mi, a nagy hősök ivadékai, a nagy mult örökösei; hogy mi, akik a mai nagy időkben sorakozunk az ősi oltár köré, mi sem leszünk hűtlenek a kuruc Kassa virágkorát hirdető, ősi evangéliomi szellemhez, hanem apáinkhoz méltóan, evangélikus finn testvéreink felemelő és lelket megrázó példáját követve, részt veszünk az egyetemes keresztényiség és elődeink véréből megszentelt hazánk védelmében és áldozunk ma is vagyont és életet pro Deo et patriae libertate.

Gömöry János,

tb. egyházközségi felügyelő.

Híreink

— A lelkészi hivatal helye: Kossuth Lajos-utca 3. I. em. Hivatalos órák: délelőtt 9—12. Telefon: 35—96.

— A belmissziói munka bármely ága iránt érdeklődőnek a lelkészi hivatal nyújt felvilágosítást.

— A konfirmációi oktatás már hetek óta folyamatban van, hogy ifjaink a gyülekezet nyilvánossága előtt tegyenek bizonyosságot egyházunk iránt érzett szeretetükről és a hit kérdéseiben való jártasságukról. A konfirmációi vizsga május 13-án d. u. 3 órakor iskolánk nagytermében, a konfirmációi istentisztelet másnap, áldozócsütörtökön délelőtt 1/4 11 órakor a templomban lesz.

— Leányegyesület gondozásában lévő kenyériskola idei működését március 15-én, vasárnap délután 4 órakor ünnepség keretében fejezi be.

— A böjti időszakban minden szerdán este 7 órakor iskolánk nagytermében bibliai óra van.

— A közösség összejöveleit minden pénteken este fél 7 órakor tartja iskolánk nagytermében.

— Nagyheti estj istentiszteletek. Országos rend szerint ez évben a nagyhét folyamán március 29-től április 4-ig, virágvasárnaptól a nagyhét szombatjáig minden este 6 órai kezdettel esti istentiszteletet tartunk a templomban.

— Reményik Sándor emlékest. Április 12-én emlékest keretében emlékezünk meg hazánk és egyházunk nagynevű fiáról, aki az erdélyi kisebbségi életnek lángszavú költője volt s aki tavaly váratlanul hunyt el Kolozsvárt.

— Dr. Keken András Kassán. Dr. Keken András Budapest-deákteri lelkész március 8-án délelőtt az istentiszteleten ígét hirdet. — Délután 6 órakor a TESz-házban „Isten háborúja” címmel előadást tart vallásos est keretében.

— Istentiszteleteink időpontja. Vasárnap délelőtt 1/411-kor, d. u. 3 órakor kezdődnek istentiszteleteink. Ezenkívül minden kedden reggel fél 8-kor van istentisztelet.

— Egyházközségünk 1942. II. 2-án tartott közgyűlése az elemi iskola 2. számú tanítói állására Imolai Zoltán újcsanálási kántortanítót választotta meg, aki állását március 1-én el is foglalta. Működésére ehelyűtt is Isten gazdag áldását kérjük.

— Szepsiben püskösdhétfőjén délelőtt lesz istentisztelet az Úr szent vacsorájának kiszolgáltatásával.

— Szepsi szórványunkban ez év elejétől rendszeres hitoktatás indult meg. A polgári iskolás növendékek közül ketten a konfirmációhoz is jelentkeztek.

— Evangelizáció. Április 19. és 25. között gyülekezetünkben evangelizáció lesz.

— Az Úr szent vacsoráját virágvasárnapon, zöldcsütörtökön, nagypénteken, húsvétvasárnapján, áldozócsütörtökön és püsködszombatnapon szolgáltadjuk ki magyar nyelven.

Részlet Dr. Luther Mártonnak 1532-ben mondott húsvéti prédikációjából

Ha az Úr Jézus Krisztus feltámadásának hasznát jól akarjuk felfogni, két különböző képet kell magunk elé állítanunk. Ez pedig az a szomorú gyötrelmes, gyászos és véres kép, melyről Nagypénteken hallottunk, mely szerint Jézus ott függ a latrok között s kimondhatatlan kínok közepette meghal. Ezt a képet azzal a biztos meggyőződéssel kell szemlélnünk, hogy mindez a mi bűneinkért történt, hogy Ő, mint az igazi és örök főpap, áldozatul adta magát a mi bűneinkért s azokért önnön életével fizetett meg.

Mert kiki értse meg, hogy az ő bűnei sebeztek s nyomorították meg ily mélyen a Krisztust s hogy az ő szenvedése nem más, mint a te bűnöd s az én bűnöm. Valahányszor tehát e szomorú, véres képre gondolunk, vagy tekintünk, ne higgyünk soha mást, mint hogy önnön bűneinket látjuk ott s Istennek rettenetes haragját szemléljük azon, melybe bűneink folytán estünk s mely oly nagy, hogy semmiféle teremtetett lény azt el nem hordozhatta, sem kiengesztelést nem szerezhetett, csupán csak Isten fia önnön áldozata és halála által. Ámde rettenetes és

elviselhetetlen volna az, ha e gyászos kép mindvégig ilyen alakban lebegne szemeink előtt.

Azért is, miként a „Hiszekegyben” e két hittételt egymással szorosán összekapcsoljuk: Krisztust megfeszítették, meghala, eltemették; szálla alá poklokra s harmadnapon ismét feltámadta halottaiból: úgy itt sem maradhat soká a gyászos kép; alig múlik el ugyanis három nap, Krisztus Urunk más, szép, élő, nyájas és vidám arccal lép elénk, hogy megtanuljunk s jól megértsük ama vígaszt, melynél fogva a Krisztus halála nem csupán összes bűneinket ölte meg és törölte el, hanem az ő feltámadása nekünk örök megigazolást és életet szerzett, miként Szent Pál mondja: „Ki a mi bűneinkért halálra adatott és feltámadott a mi megigazolásunkért.”

Mert miként előbb a te bűneid az ő nyakában függtek s őt keresztre szegezték, úgy most e másik képen azt látod, hogy nincsen többé őrajta bűn, hanem csupa igazság, nincs fájdalom és szomorúság, hanem csupa öröm, nincs halál, hanem csupa élet s örökélet, melyhez e szegény földi lét hozzá nem mérhető . . .

Miként előbb a mi bűneink miatt véres volt szent teste s ott függött a keresztfán, úgy most a mi vigasztalásunkra szép, tiszta és örökéletű, hogy benne örvendezzünk és vigasztalódjunk, mert mindez értünk történt.

Együtt van tehát mind a kettő. A Jézusban való hit szerint tiszták és szentek vagyunk, az ő Ádám szerint pedig tisztátalanok. E tisztátalanság azonban ne keserítsen el bennünket, hanem a hitből merítsünk bizodalmat, hogy Jézus érdeméért és az ő feltámadásának erejénél fogva Isten kegyelmébe fogad, örökéletre hív és meghallgat minket. Így tehát a Jézusban hit által szentek vagyunk, noha önmagunkban még bűnösöknek kell is magunkat vallanunk; mert tudjuk, bármely foggyatkozás is legyen még bennünk, a mi Urunk és főnk, a Jézus, halottaiból feltámadott s ő rajta nincs többé bűn, se halál. S így az ő benne való hit folytán mi is mentek vagyunk a büntől és haláltól. Aki pedig nem hisz s Jézust magáévá nem tette, az minden cselekedetei és istentisztelete mellett is szegény nyomorult bűnös s az is marad, mert az ellen más orvosság nincs.

BARCS SÁNDOR

CUKRÁSZ

KASSA

Szathmáry György-utca 36

Pontos és szolid kiszolgálás!

Várkoly Miklós

rádió- és viliamossági vállalata

KASSA

Kossuth Lajos-utca 3

Telefon: 45-96

Úttörők

Én is úgy indultam el,
Mint aki minden sarkon
Barátra lel.
Kétoldalt széles utcák,
Tágas terek,
Nyüzsgő zsvajj és emberek.

Azután megfogott az átok,
Lemaradtak a házak,
A zsvajj és a jóbarátok.
Jött az országút és dülő,
A messi mezőn átlendülő,
Előttem hívogató utak
Keresztbe futnak át.
Így érek el a vadonba
S az ösvény egyre keskenyebb,
Ahol már csak egy mehet
S végül, ahol már egy se.

De lelkem kész, hogy keresse
Bozótban és tövisben,
Útonálló tönkőkön
S fallá font hináron át,
Mint hézaváros börtönön,
Az új ösvényt, az új utat,
Merre égi fényesség mutat:
Bethlehemben és a Golgotán.
Csak a vadont kell hátrahagyni.
Utána ott is szűk csapások
Izmosodó ösvénybe futnak össze,
Hogy lelkünket egybekösse,
Égi harmattal fürössze
Az új időknek városa. Mg.

Erő, egészség a magyar gyümölcs

GYÜMÖLCS

különlegességek csakis a

G Ö M Ö R I

gyümölcs vállalatnál

KASSA, LAKATOS-U. 4

kaphatók.

Mérsékelt árak! Vidéki megrendelések azonnal eszközölköttek.

Cégtulajdonos: GALLÓ ISTVÁN

Für die deutschen Glaubengenossen:

Kassa, Anfang März 1942.

Dank der göttlichen Vorsehung und des ewig-treuen Waltens der Naturkräfte, haben wir abermals einen überaus harten Winter, mit all seinen Schwierigkeiten und Nöten, glimpflich überstanden und wir dürfen wieder dem erwachenden Frühling entgegengehen, unsere Herzen von frischem Hoffen erfüllt sein lassen, obschon die Schwere und anhaltende Unsicherheit der unvermindert andauernden Kriegszeit noch immer lähmend auf der ganzen Menschheit lastet, die allgemein ersehnte Entspannung auch weiterhin auf sich warten lässt.

Und dennoch haben wir reichliche Ursache, dem allmächtigen Schöpfer Preis und Dank zu sagen, dass Er uns vor den Grausamkeiten und Vernichtungen des Krieges im eigenen Lande, in Haus und Hof, bisher verschont und die Zuversicht uns nicht

NACHRICHTEN.

— Den ersten Sonntag im Monat wird vormittag um $\frac{1}{4}11$ Uhr der Gottesdienst immer in deutscher Sprache gehalten. — Gleichso findet den 2. und 4. Sonntag nachmittags um 3 Uhr deutscher Gottesdienst statt.

— Am Karfreitag nachmittag um 3 Uhr, am Ostermontag und Pfingstmontag vormittag um $\frac{1}{4}11$ Uhr nach dem Gottesdienst wird das Heilige Abendmahl in deutscher Sprache verabreicht.

— Jeden Donnerstag um $\frac{1}{2}8$ Uhr ist in der Kirche Morgengottesdienst in deutscher Sprache.

geraubt hat, dass nach all den harten Ringen und Sorgen um das tägliche Brot, doch auch wieder Ruhe, Friede, Versöhnung uns winken, nach dem verheeren den Gewitter auch die liebe warme Sonne uns wieder scheinen werde.

Bis dahin aber heisst es eben: — bete und arbeite, hoffe und vertraue, bleibe treu deinem Glauben und deiner Kirche und klammere dich an ihre erprobten und bewährten, moralischen und kulturellen Einrichtungen und weiche niemels und trotzallem davon nicht ab, sie auch in der weiteren Zukunft den Anfang und das Ende deines Seelenlebens sein zu lassen!

Bei Durchsicht eines alten Gebetbuches, bin ich jüngst auf eine wunderbare dichterische Textierung des Vaterunser gestossen, das in vielen deutschen Zipsergemeinden am Sylvesterabend von der Kanzel herab gebetet wird und S. Aug. Mahlmann zum Autor hat. Ich bringe diese Formulierung hier zum Abdruck, nichtzweifelnd, dass viele unserer lieben Glaubengenossen, denen dieses Vaterunser noch nicht bekannt ist, sich gerne diesem Gebete widmen werden.

Eine feste Burg ist unser Gott!

Julius Sohlmann,
II. Kircheninspektor.

HORVAY ANDRÁS

úri szabó

Kassa, Luther-u. 25.

Elfogad javítást és vasalást!

DAS GEBET:

Du hast deine Säulen dir aufgebaut
und deine Tempel gegründet,
wohin mein gläubiges Auge schaut,
dich, Herr und Vater, es findet,
Deine ewige herrliche Gottesmacht,
verkündet der Morgenröte Pracht,
erzählen die tausend Gestirne der Nacht,
und alles Leben liegt vor dir,
und alles Leben ruft zu dir:
Vater unser, der du bist im Himmel!

Und liebevoll dein Auge schaut,
was deiner Allmacht Wink begonnen,
und milder Segen niedertaut,
und fröhlich wandern alle Sonnen!
Herr! Herr! das Herz, das dich erkennt,
erwacht vom Kummer und vom Gram,
es jauchzet die Lippe die Vater dich nennt,
geheiligt werde dein Name!

Der du die ewige Liebe bist,
und dessen Gnade kein Mensch ermisst,
wie selig ist dein Thron!
der Friede schwingt die Palmen!
es singt die Freude Psalmen,
die Freiheit tönt im Jubelton:
Herr! Herr! in deinem Gottesreich
ist alles recht ist alles gleich!
Zu uns komme dein Reich!

Kommt, Engel, aus den heiligen Höhen,
steigt nieder zu der armen Erde!
Kommt, Himmelsblumen auszusäen,
dass diese Welt ein Garten Gottes werde,
o ewige Weisheit, unendliche Kraft,
du bist's, die alles wirkt und schafft!
Dein Weg ist Nacht, geheimnisvoll,
der Pfad den jeder wandeln soll,
doch in deine Nähe
führst du alle, dass sie heilig werden,
dein Wille geschehe,
wie im Himmel also auch auf Erden!

lass' Aehren reifen im Sonnenstrahl,
die Frucht erglänzt im grünen Laube
es weide die Herde im stillen Tal
und auf den Bergen röte sich die Traube,
und alles genieße mit Dank und Freude!
Unser täglich Brot gib uns heute!

130 éve fennáll. Alapítva 1812.

**BRADOVKA
GYULA**ruhafestő, vegytisztító
és gőzmosó gyára**KASSA,
DEÁK FERENC-KRT. 10****Szitányi****Béla**

ANGOL ÚRISZABÓSÁGA

Kassa

Kovács-utca 17. szám.

**FLEISCHER
ÉS SCHIRGER**vas-, vasáru és szén-
nagykereskedés KASSAFőtüzlet: Fő-utca 2. Telefon: 29-63, 29-64
Fióktüzlet: Fő-utca 38. Telefon: 29-62 és
Honvédek útja 21. Telefon: 29-61.Villamos és rádió osztály: Szathmáry
György-utca 1. Telefon: 29-65.

Széntelep: Bocskay-körút 13. tel.: 31-45.

Vitéz Sándorkönyv, papír, zenemű
és írószerkereskedés**Kassa, Fő-utca 75**

Telefon: 27-46

Alapítva: 1885

Der du von reinen Geistern umgeben,
niederblickst auf das sündige Leben,
erbarme dich unser!
Schwachheit ist der Menschen Los,
deine Gnad' ist grenzenlos
dein Erbarmen unermesslich,
zeig' uns Vater deine Huld,
in dem armen Leben,
und vergieb uns unsre Schuld,
so wie wir vergeben!

Herr, Herr, unsre Zuversicht,
starker Held verlass uns nicht,
Hebe die Blicke, die freien Gedanken,
über der Endlichkeit enge Schranken,
hoch empor, über Grab und Tod,
wir hoffen, wir warten aufs Morgenrot!
Wir sehnen uns alle nach deinem Licht,
nach deinem hochheiligen Angesicht!

Führe uns nicht in Versuchung
sondern erlöse uns von dem Uebel,

Denn du bist Herr und du bist Gott,
unser Vater
und Dein ist das Reich
und die Kraft und die Herrlichkeit,
von Ewigkeit zu Ewigkeit Amen!

S. Aug. Mahlmann.

**FELVIDÉKI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KASSA**

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank leányintézete. - BETÉTEKET a legjobbban gyümölcsözlet. - KÖLCSONÖKET a legjutányosabban folyósít. - Foglalkozik a BANKÜZLET minden ágával. - Telefonszámok: Kassa 22-33, 32-32. - Táviratcím: COMMERZ KASSA.

**ADRIÁNYI
ÉS MARKÓ**

vas- és szénnagykereskedés

KASSA

Vasútzlet: Fő-utca 1. szám,
Telefon: 27-40.

Szénüzlet: Kossuth L.-u. 21.
Telefon: 26-79.

**CSÉSZÁR
FERENC**

szücs

**KASSA,
Kavács-utca 39.**

*Elsőrangú munka,
szolid árak!*

**MAGYAR
LESZÁMITOLÓ
ÉS PÉNZVÁLTÓ-
BANK**

kassai fiókja

Fő-utca 53.

Telefon: 30-60 és 30-61

PAUSZ TIVADAR porcellán- és üveg-
Tul.: SZAKMÁRY KÁROLY nagykereskedés

KASSA. — KÖZPONT: FŐ-UTCA 19, TELEFON: 24-23

I. fiók: Hollóházai kerámia gyár lerakata, Fő-utca 73. Telefon: 27-99. — II. fiók: Kristályház, Fő-utca 11. Telefon: 28-24. Csermelyvölgyi út 62, Tükörgyár és üvegcsiszolda tel. 20-22

Felelős kiadó: Mohr Gedeon, Kassa, Kossuth Lajos-u. 3. Telefon: 35-96. Az értesítő ára 50 fillér. Ezt az összeget Várkoly Miklós főgondnok üzletében (Kossuth Lajos-u. 3), Molnár Endre (Nemzeti-tér 3), Fleischer és Schirger-cég pénztáránál (Fő-u. 2) kitett perselybe kérjük beszolgáltatni. A nyomdaköltség fedezésére felülfizetést köszönettel fogadunk. — Nyomta: „Wiko“ kő- és könyvnyomda, Kassa, Luther-utca 19. szám.